

Doprinos plastičarstva i gumarstva potrebnoj reindustrijalizaciji Hrvatske

Izrazito loše stanje u hrvatskoj industriji potaknulo je *Društvo za plastiku i gumu* da organizira skup gospodarstvenika i članova akademske zajednice iz područja polimerstva. DPG je u suradnji sa *Sekcijom za petrokemiju Znanstvenog vijeća za naftu HAZU* pod pokroviteljstvom *Fonda za promicanje tehnološkog razvitka Društva za plastiku i gumu* organizirao savjetovanje pod nazivom *Doprinos plastičarstva i gumarstva potrebnoj reindustrijalizaciji Hrvatske*.

Svojevrsni uvod u skup održan je već krajem 2008. u organizaciji DPG-a, kada je već bilo jasno da budućnost nije svijetla. Tada su se na *Tekstilno-tehnološkom fakultetu* u Zagrebu sastali samo članovi akademske i ostale znanstvene zajednice. Budući da većinu muče slični problemi i da je suradnja nužna, pokušalo se utvrditi probleme u akademskoj zajednici i međusobno povezati različite discipline unutar polimerstva: kemičare, strojare, građevinare, tekstilce i fizičare.

Na skupu održanome 28. studenoga 2009. na *Fakultetu kemijske tehnologije i inženjerstva Sveučilišta u Zagrebu* bilo je nazočno, unatoč veoma lošim vremenskim prilikama, 50-ak sudionika. Nakon pozdravnih riječi potpredsjednika DPG-a Dražena Matiegeke i dekana *Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije* prof. dr. sc. Stanislava Kurajice slijedio je dojmljiv, ali ne i preoptimističan govor predsjednika DPG-a Vladimira Ferdeljija. Njegovo izlaganje je sadržaj *Uvodnika* u ovom broju časopisa *POLIMERI*. Stoga ukratko, V. Ferdelji upozorio je da je stvarna situacija u gospodarstvu mnogo teža od one prikazane u medijima. Resursi za revitalizaciju su znanje i iskustvo, međutim u sustavu u kojemu godinama propada gospodarstvo, iščezava i znanje. Jedini izlaz V. Ferdelji vidi u snazi pojedinca da sačuva resurse. Prirodne znanosti su potisnute i morale bi se izboriti za svoje mjesto u gospodarstvu.

Mr. sc. Gordana Barić predstavila je stanje u industriji plastike i gume u svijetu te ga usporedila sa stanjem u Europi i Hrvatskoj. Plastičarska je industrija u visokorazvijenim zemljama (Sjeverna Amerika, Europa i Japan) zrelo industrijski sektor, što znači da je njezina očekivana stopa rasta vezana uz stopu rasta bruto domaćeg proizvoda. Veći rast mogu očekivati jedino neka nova područja primjene. Zamjena jednoga polimernog materijala drugim neće povećati potrošnju. Automobilska se industrija neće oporaviti prije 2011. jer je i to područje u visokorazvijenim zemljama također zrelo te je vezano uz rast BDP-a. Građevinarstvu bi mogli pomoći državni projekti, a u Europi *Olimpijske igre* u Londonu, za čije se potrebe grade veliki objekti. U Hrvatskoj će uspjeh biti već i očuvanje stanja, ali i za to je potrebno obnoviti strojni park, uvesti nove konkurentne preradbene postupke te nastojati očuvati stečeno znanje. Nema političke volje da se pomogne izvoznicima i ulagačima, da se stimulira zamjena uvoznih proizvoda domaćima.

Janko Deželić upozorio je na nužnost ulaganja u obrazovanje i razvoj te na važnost poznavanja stranih jezika.

Doc. dr. sc. Tatjana Haramina pokušala je potaknuti revitalizaciju suradnje akademske zajednice i industrije. Kao dobar početak navela je suradnju u izradi diplomskih i doktorskih radova, no za to je

Vladimir FERDELJI, predsjednik DPG-a (Foto: M. Katalenić)

nužno da gospodarstvenici točno prepoznaju i definiraju problem koji bi se na taj način rješavao. U velikim gospodarskim silama gospodarstvenici raspisuju natječaje za izradu diplomskih i doktorskih radova na konkretnim problemima.

Nakon održanih prezentacija gospodarstvenici su dobili priliku izraziti svoje probleme. Kao velik problem navodi se nedostatak kvalitetnoga kadra. Ne treba povećavati prolaznost na fakultetima, već inzistirati na višim kriterijima. Ipak, u konačnici, tek nevelik broj gospodarstvenika iskazao je svoje viđenje problema. Samo poneki gospodarstvenik energično je pokušao argumentirati svoje viđenje problema. Rezultat je to vjerojatno generalnog razočaranja u sustav, malodušnosti i nikakvih očekivanja. Zanimljiv je i prilično loš imidž akademske zajednice. U očima gospodarstvenika na fakultetima se gotovo ništa ne radi. Da to nije izoliran slučaj, pokazalo se i na posljednjim predsjedničkim izborima, gdje je jedan od kandidata javno optužio drugoga da nikada ništa nije radio, nego je tek *sveučilišni profesor*. U tom kontekstu nerealno je očekivati da će se gospodarstvenik samoinicijativno obratiti fakultetima za pomoć ako ga neka regulativa na to ne prisiljava.

Prof. Igor Čatić govorio je o selektivnom prikazivanju podataka pojedinih ekoloških skupina koje dovodi do krivih zaključaka te ugrožava polimerstvo u cjelini. Ulazak u EU uvjetovan je poznavanjem i primjenom određenih propisa. U Hrvatskoj nema dovoljno ljudi koji bi i pročitali te propise.

Prof. Đurđica Španiček, u svojstvu glavne urednice časopisa *POLIMERI*, upozorila je na nužnost osiguravanja sredstava za izdavanje časopisa. Smanjuju se sredstva financiranja *MZOŠ-a*, a i prihodi od reklama sve su manji. Većina suradnika radi potpuno volonterski, u nadi da će se časopis održati. Časopis je nužno glasilo svih uključenih u područja polimerstva i gumarstva.

Tatjana HARAMINA